

Важна новина за всяко българско семейство

Вие „енергийно бедно“ домакинство ли сте?

Има нова наредба, която е важна за всяко българско домакинство. Ако сте чакали процедурата „Санитарне на еднофамилни жилищнисгради“, прочетете това до края.

Какво е енергийна бедност?

Представете си: пенсия или скромна заплата, стара необновена сграда, тежки сметки за ток. Ако тази картина ви звучи познато - вие вероятно сте в **енергийна бедност**.

Новата наредба на Министерски съвет за пръв път дава **официален статут** на тези домакинства. Ето конкретните предимства:

- Приоритет при кандидатстване по процедурата за санитарне на еднофамилни жилищни сгради
- Достъп до финансова подкрепа по различни програми за помощ
- Специална закрила от спиране на тока - за уязвими клиенти
- Приоритетни мерки за енергийна ефективност

Ключови думи - обяснено на разбираем език

Ето четирите ключови термина:

ТЕРМИН 1

Домакинство

Всички хора, живеещи заедно на един адрес и ползващи го като общ дом - независимо дали са роднини.

Пример: вие, съпругата/ят ви и детето ви = домакинство от 3 лица. Родителите ви на друг адрес = отделно домакинство.

ТЕРМИН 2

Енергийно бедно домакинство

Домакинство, чийто доход след изваждане на сметките за ток е под официалната линия на бедност (390,63 евро / 764 лв. на човек за 2026 г.).

Пример: пенсионер с 600 лв. пенсия в стара сграда — след изваждане на разхода за

	енергия остатъкът може да е под линията на бедност.
<p>ТЕРМИН 3</p> <p>Уязвим клиент</p> <p>Човек, за когото токът е жизнена необходимост - заради здравословни причини или социален статус. Той е под специална закрила от спиране на тока.</p> <p><i>Пример: човек с кислороден апарат вкъщи, пенсионер над 65 г. с нисък доход, получател на социална помощ.</i></p>	<p>ТЕРМИН 4</p> <p>Линия на бедност</p> <p>Официалната граница, под която доходът е недостатъчен. Определя се ежегодно от Министерски съвет.</p> <p><i>За 2026 г.: 390,63 евро (764 лв.) на човек на месец. За 2025 г. беше 638 лв.</i></p>

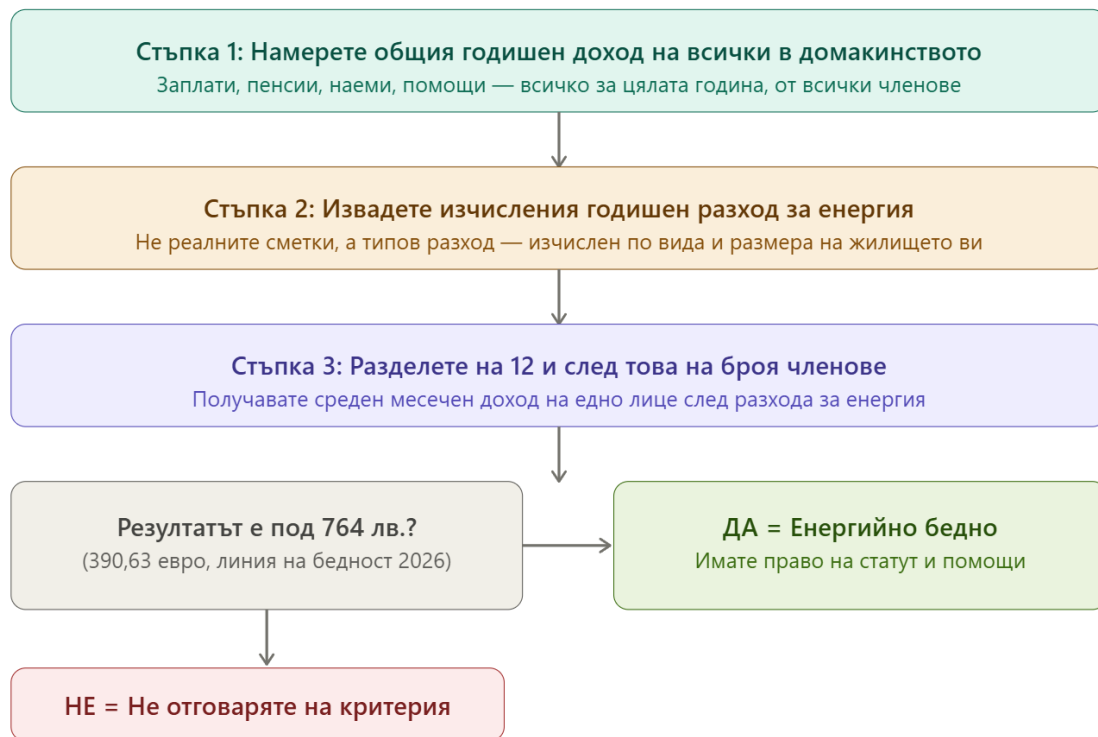
Кой може да е уязвим клиент? Четири групи лица

Уязвимият клиент е под специална закрила - включително от спиране на тока. Попадат в нея при **поне едно** от следните условия:

1	<p>Пенсионери над 65 г., живеещи сами или само с друг(и) над 65 г.</p> <p>Условие: доходът след изваждане на разхода за ток трябва да е под линията на бедност (764 лв. / 390,63 евро на човек). Важно: ако в домакинството живее и по-млад човек, тази хипотеза не важи.</p>
2	<p>Хора с 50% или повече увреждане по ТЕЛК/НЕЛК</p> <p>Условие: доходът след изваждане на разхода за ток да е под линията на бедност. Необходимо е валидно и актуално експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК.</p>
3	<p>Хора, зависими от животоподдържащи уреди на ток</p> <p>Кислородни апарати, диализни машини, инсулинови помпи и медицински изделия, без ток за които животът е застрашен. Тук няма изискване за доход — достатъчно е медицинският факт.</p>
4	<p>Получатели на социална помощ или помощ за отопление [АВТОМАТИЧНО]</p> <p>Ако сте получавали месечни социални помощи или помощ за отопление миналия отоплителен сезон — статутът ви се определя служебно, без да подавате заявление. АСП изпраща данните автоматично.</p>

Как се изчислява дали сте енергийно бедни?

Формулата е проста: **взимат дохода ви, изваждат изчисления разход за енергия и гледат дали остатъкът е под линията на бедност.** Ето я стъпка по стъпка:

Защо е важно колко човека живеят в домакинството?

Броят на членовете влияе на **две места едновременно** - на типовата площ (по-голямо домакинство = по-голяма площ = по-висок разход) и на дохода на глава (повече хора = по-малко на лице). Законодателят е заложил нормативно определени типови площи:

Членове	Типова площ	Год. разход* (евро)	Месечен разход/лице
1 лице	40 кв.м	422 евро	35,2 евро
2 лица	50 кв.м	528 евро	22,0 евро
3 лица	60 кв.м	634 евро	17,6 евро

Статията е изготвена от Инос трейд ЕООД въз основа на Наредбата за критериите, условията и реда за определяне на статут на домакинство в положение на енергийна бедност и на статут на уязвим клиент за снабдяване с електрическа енергия, приета с ПМС, и актуалните данни за линията на бедност за 2026 г. (764 лв. / 390,63 евро), определена с ПМС No 175 от 3 септември 2025 г.

4 лица	70 кв.м	739 евро	15,4 евро
5 лица	80 кв.м	845 евро	14,1 евро
6 лица	90 кв.м	951 евро	13,2 евро

* Изчислено за необновена сграда (Тип 1, 400 kWh/m²), коефициент 0,48 за преобразуване, цена 0,22 евро/kWh.

Членове на
домакинството:

1

2

3

4

5

6

Типова площ на жилището

60
кв. м.

Изчислен годишен разход (Тип 1
сграда)

2534
евро / год.

Месечен разход на лице

70.4
евро / месец

За домакинство от 3 лица в необновена сграда, изчисленият разход за енергия е **2534 евро годишно** — или **70.4 евро на човек на месец**. Тази сума се изважда от дохода ви при проверката.

Забелязвате ли? Колкото повече хора - по-голяма типова площ и по-висок разход. Но доходът също се дели на повече хора. Законодателят е заложил тази логика, за да отразява реалния живот на семействата.

Защо е важно в каква сграда живеете?

Не се гледат реалните ви сметки, а **изчислен типов разход** - и той варира огромно в зависимост от вида сграда:

Статията е изготвена от Инос трейд ЕООД въз основа на Наредбата за критериите, условията и реда за определяне на статут на домакинство в положение на енергийна бедност и на статут на уязвим клиент за снабдяване с електрическа енергия, приета с ПМС, и актуалните данни за линията на бедност за 2026 г. (764 лв. / 390,63 евро), определена с ПМС No 175 от 3 септември 2025 г.

Тип 1

Необновена сграда

400

kWh/кв.м. годишно

Стар блок или къща без санация.
Без валиден сертификат за енергийни характеристики. Тук попадат повечето панелни блокове.

Тип 2

Обновена сграда

135

kWh/кв.м. годишно

Санирана сграда с валиден сертификат клас С или по-висок, или доказано цялостно обновяване по програма.

Тип 3

Нова сграда (след 2024)

90

kWh/кв.м. годишно

Сграда, строена след 01.01.2024 г. — отговаря на съвременните енергийни стандарти.

Сравнение на типовия разход (по-дълга лента = по-висок разход)

Необновена

400 kWh/m²

Обновена

135

Нова (след 2024)

90

Необновената сграда има 4,4 пъти по-висок изчислен разход от нова сграда. Това значи, че живеещите в стари блокове имат много по-голям шанс да получат статут — тъй като разходът им за енергия „изяжда“ повече от дохода им.

Необновената сграда (Тип 1) има 4,4 пъти по-висок изчислен разход от нова сграда. Хората в стари блокове имат по-голям шанс да получат статута - защото разходът за енергия изяжда по-голяма част от дохода им.

Как се получава статутът „енергийно бедни“? Два начина:

За много хора процесът е **автоматичен** - не се налага да правят нищо.

СЛУЖЕБНО / АВТОМАТИЧНО Без заявление	ПО ЗАЯВЛЕНИЕ С декларация
<ol style="list-style-type: none"> 1. АСП и НЗОК изпращат данни в системата автоматично 2. Системата съпоставя данните с регистрите и операторите 3. Статутът се вписва и снабдителят получава уведомление 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подавате заявление-декларация в дирекция Социално подпомагане или онлайн 2. Системата проверява доходите в НАП, сертификатите в АУЕР, ТЕЛК в НЕЛК 3. При несъответствие - имате 30 дни да го отстраните

Статията е изготвена от Инос трейд ЕООД въз основа на Наредбата за критериите, условията и реда за определяне на статут на домакинство в положение на енергийна бедност и на статут на уязвим клиент за снабдяване с електрическа енергия, приета с ПМС, и актуалните данни за линията на бедност за 2026 г. (764 лв. / 390,63 евро), определена с ПМС No 175 от 3 септември 2025 г.

4. Статутът се отразява в следващата фактура за ток

За кого се изчислява автоматично:
получатели на социални помощи, помощ за отопление и хора с животоподдържащи уреди от НЗОК.

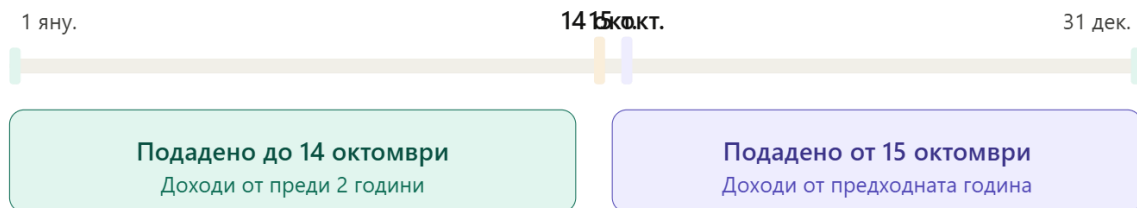
4. Получавате удостоверение валидно за 12 месеца

За кого е необходимо да подаде декларация:
всички останали домакинства в енергийна бедност и уязвими клиенти, необхванати автоматично.

Кога да подадете заявлението? Има разлика!

Има много важен детайл, който може да играе в полза или не толкова:

До 14 октомври включително	От 15 октомври нататък
<p>Проверяват доходи от преди 2 години Пример: заявление на 10 окт. 2026 г. => проверяват доходи за 2024 г.</p>	<p>Проверяват доходи от предходната година Пример: заявление на 20 окт. 2026 г. => проверяват доходи за 2025 г.</p>

Пример: заявление на 20 октомври 2026 г. → проверяват доходите за 2025 г. (само 1 год. назад)
Заявление на 10 октомври 2026 г. → проверяват доходите за 2024 г. (2 год. назад)

Практически съвет: ако доходите ви са намалели (пенсионирахте се, останахте без работа), по-изгодно е да подадете заявлението СЛЕД 15 октомври - тогава ще се проверяват по-новите, по-ниски доходи.

Защо всичко това е важно СЕГА?

Процедурата за саниране на еднофамилни сгради е една от **най-чаканите програми в страната**. Безвъзмездната помощ по нея покрива значителна част от разходите за

Статията е изготвена от Инос трейд ЕООД въз основа на Наредбата за критериите, условията и реда за определяне на статут на домакинство в положение на енергийна бедност и на статут на уязвим клиент за снабдяване с електрическа енергия, приета с ПМС, и актуалните данни за линията на бедност за 2026 г. (764 лв. / 390,63 евро), определена с ПМС No 175 от 3 септември 2025 г.

топлоизолация, нова дограма, подмяна на отоплителна система. Домакинствата с удостоверен статут на енергийно бедни ще имат **приоритет при класирането**.

Освен санирането, предстоят и редица други програми - финансова помощ за сметки, мерки за енергийна ефективност, субсидии. Всички те ще се основават на тази наредба.

Вашият план за действие - направете го сега!

1	Проверете настоящия си адрес в регистрите Цялата система работи по настоящ адрес. Ако не сте актуализирали - направете го в общинската администрация.
2	Преценете дали попадате в четирите групи уязвими клиенти Пенсионер над 65 сам, ТЕЛК 50%+, животоподдържащ уред, социална помощ. При поне едно условие - имате право.
3	Разберете какъв тип сграда е вашата Санирана с енергиен сертификат (Тип 2) или стара необновена (Тип 1)? Попитайте управителя на входа или в общината.
4	Подайте заявление-декларация в дирекция Социално подпомагане Можете и онлайн, и на гише, и с пощенска пратка. Нужен е ЕГН на всички членове и абонатен номер на тока.
5	Кажете на родителите и близките си Ако са възрастни или с увреждания - те може да получат статута автоматично, без изобщо да знаят.
!	Помнете: статутът е само 12 месеца и трябва да се поднови! Удостоверението важи 12 месеца от 1-во число на следващия месец след издаването. Не забравяйте да го подновите навреме.

Важно да знаете:

При отказ имате право да го обжалвате пред Регионалната дирекция за социално подпомагане. При смърт на титуляря на партидата за ток - роднините имат само 2 месеца да сменят титуляря. При пропускане на срока статутът се губи.